

SOS1003S

Kort om emnet

Sosiologien oppstod som et svar på de menneskelige og samfunnsmessige utfordringene som moderniteten bragte med seg. Fagets klassikere beskrev moderne samfunn som basert på, blant annet, kapitalistisk økonomi, byråkratisk organiserte stater med monopol på voldsmakt, høyt utviklet arbeidsdeling og spesialisering, en gjennomgripende rasjonalisering av mange sider av livet og omfattende urbanisering. Marx, Weber, Durkheim og Simmel mente det moderne samfunn ga enestående muligheter, men også særegne problemer som fremmedgjøring, en ødeleggende økonomisk konkurransetvang, oppsmuldring av tradisjonelle levesett, en gjennomgående prioritering av nyttverdi og instrumentell fornuft over andre verdier og så videre.

Sentralt for sosiologien er å beskrive og forklare disse fenomenene og hvordan det er å leve under disse historisk unike forholdene. Klassikerne ville forklare hva som var spesielt med moderne samfunn, hvordan de skilte seg fra førmoderne samfunn og om det var mulig å løse problemene moderniteten bragte med seg. Gjennom å ta opp disse spørsmålene, og gjennom svarene de ga, la klassikerne grunnlaget for sosiologifaget. Dette emnet gir en innføring i klassikernes tenkning omkring disse spørsmålene.

Arbeidslivet etterspør i stigende grad kompetanse til å analysere dagens samfunnsforhold. Emnet gir innføring i ulike måter å forstå individ og samfunn på, slik de kommer frem i klassiske tekster og slik de også er med på å prege dagens tenkning. Emnet er relevant for arbeid både i offentlig og privat sektor, og gir kunnskap av verdi for administrasjon, tilrettelegging, utredning, analyse og organisering.

Hva lærer du?

Kunnskap

- Utvikle forståelse for sosiologiens grunnlag og tenkemåte
- Forstå klassikernes syn på moderne samfunn
- Redegjøre for hvordan nyere sosiologer har videreført tradisjonen fra klassikerne
- Redegjøre for hvordan klassikernes perspektiver preger dagens tenkning
- Kjenne til hvordan ulike teoretiske perspektiver på moderne samfunn
- Lære begreper som er viktige for å forstå moderne samfunn, som kapitalisme, rasjonalisering, individualisering, differensiering og forskjellighet

Ferdigheter

- Lese klassiske originaltekster
- Bruke sosiologiske begreper, modeller og teorier til å analysere moderne samfunnsforhold
- Sette mer avgrensede sosiologiske teorier inn i en overordnet og helhetlig forståelse av moderne samfunn
- Oppøve evnen til å gi skriftlig og muntlig presentasjon av sosiologisk fagkunnskap
- Kunne diskutere likhet og forskjeller og styrker og svakheter ved ulike teorier om samfunnsforhold opp mot hverandre

Generell kompetanse

- Stimulere til sosiologisk fagidentitet
- Utvikle respekt og forståelse for vitenskapelig tenkemåte
- Stimulere den analytiske evnen til å bruke generelle begreper og teorier til å analysere konkrete tilfeller
- Kunne problematisere og kritisere fagkunnskap på selvstendig vis
- Oppøve evnen til å presentere komplekse sammenhenger og resonnementer både skriftlig og muntlig